

24. Nuorisotyö

Nuorisotyölautakunnan kokoonpano, kokoukset ym. Lautakunnan puheenjohtajana v. 1961 oli past. Erkki Ervamaa ja 6.9. lähtien toimitt. Martti Valla, varapuheenjohtajana toimitt. Erkki Wiksten sekä jäseninä: siht. Kalevi Kallio (kuoli 3.5.), hänen tilallaan kirjalt. Lauri Repo, sähköasent. Pentti Kauhanen, toimitt. Sisko Kiuru ja hänen tilallaan 4.5. lähtien taloudenhoit. Arvo Kostamo, fil.maist. Annikki Mäkinen, rov. Axel Palmgren, dipl.ins. Per-Erik Panelius ja merkon. Rainer Saarinen. Kaupunginhallituksen edustajana lautakunnassa oli valtiot.kand. Veikko Järvinen, suomen- ja ruotsinkielisiä kansakouluja edustivat fil.tri. Aarne Huuskonen ja fil.maist. Henry Backman, lastensuojelulautakunnan edustajana oli fil.maist. Kaarlo Helasvuo ja kaupunginhallituksen edustajana apul.kaup.joht. Aarre Loimaranta.

Lautakunta kokoontui 13 kertaa vuoden aikana; pöytäkirjojen pykäläluku oli 130.

Kirjeitä ym. lähetteitä saapui kaikkiaan 3 021 ja lähetettiin 12 301, mihin sisältyivät myös yht. 10 kiertokirjettä, joista 5 suomenkielisille, n. 600 järjestölle ja 5 ruotsinkielisille, n. 200 nuorisojärjestölle sekä kaupunkiin muuttaneille nuorille lähetetyt kutsukortit. Varsinaisia lähetettyjä kirjeitä oli 475.

Lautakunnan tärkeimmistä päätöksistä mainittakoon: osallistuminen Uudenmaan läänin nuorisotyölautakunnan järjestämään näytelmäkilpailuun kahdella joukkueella, suomen- ja ruotsinkielisellä (20.2. 19 §); tilapäisen jaoston asettaminen selvittämään nuorisotoimiston sisäistä organisaatiota ja työnjakoa (14.3. 31 §, 19.9. 92 §); Pohjois-Haagan kerhokeskuksen tp. hoitajan viran täyttäminen (14.3. 34 §); kahden Moskovan nuorisokomitean edustajan kutsuminen lautakunnan vieraksi 4.—10.4. ja kahden lautakunnan jäsenen nimeäminen vieraillemaan Moskovassa 9.—15.4. (4.4. 39 §); 5.5 mmk:n määrärahan jakaminen nuorisojärjestöjen avustamiseksi kertomusvuonna (4.4. 40 §); nuorisojärjestöille v. 1960 jaettujen avustusten käytöstä annettujen selvitysten hyväksyminen (4.4. 41 §); lautakunnan v:n 1960 toimintakertomuksen hyväksyminen (4.4. 43 §); virkavapauden myöntäminen erälle viranhaltijoille opintomatkaa varten (25.4. 55 §, 19.9. 90 §); kirjoituskilpailun julistaminen kansakoulujen yläluokkien oppilaille ja ainekirjoituskilpailun järjestäminen vapaa-ajan viettoa, järjestötoimintaa ja kunnallista nuorisotoimintaa käsittelevistä aiheista keskikoulujen viimeisten luokkien oppilaille (10.10. 98 §); kerhokeskuksen valvojan viransijaisen valitseminen (10.10. 100 §, 15.12. 127 §). Lisäksi kehoitettiin nuorisotyötoimikuntia huolehtimaan Helsingin ja Bonnin kaupunkien välisestä nuorisonvaihdesta ja puollettiin toimikuntien avustusanomusta (31.10. 107 §); valittiin kolmihenkinen jaosto valmistelemaan lautakunnalle uutta johtosääntöä (31.10. 109 §); pää-

tettiin osallistua 27.11. nuorisotyö-, raittius- sekä urheilu- ja retkeilylautakuntien väliseen neuvotteluun (31.10. 111 §) sekä lähettää esitys valtion nuorisotyölautakunnan ideakilpailuun (15.12. 125 §).

Esitykset. Lautakunnan kaupunginhallitukselle tekemistä esityksistä mainittakoon seuraavia asioita koskevat: lautakunnan uusien jäsenten lähettäminen Uudenmaan läänin nuorisolautakunnan kursseille (20.2. 18 §); toimintatilojen hankkiminen tai varaaminen lautakunnan käyttöön mm. Pohj. Rautatienkatu 23:ssa sijainneen kerhokeskuksen tilalle (25.4. 48 §, 29.5. 69 §, 19.9. 93 §, 31.10. 110, 113 §); lautakunnan talousarvioehdotus v:ksi 1962 (29.5. 71 §) sekä Moskovan ja Helsingin kaupunkien välisen nuorison vaihdon rahoittamiskysymys (31.10. 106 §).

Yleisten töiden lautakunnalle esitettiin tarvittavan määrärahan ottamista v:n 1962 talousarvioon Vallilan nuorisotalon rakentamista varten (15.5. 63 §).

Lausunnot. Lautakunnan kaupunginhallitukselle antamista lausunnoista mainittakoon seuraavia asioita koskevat: huoneistojen hankkiminen kerhokeskuksia varten, nuorisotalon tonttivarauksista koskevien päätösten voimassa pitäminen sekä tarvittavan määrärahan varaaminen v:n 1962 talousarvioon nuorisotalon rakentamista varten (20.2. 17 §, 25.4. 49, 51 §); Väestöliiton kirjelmään liittyvä esitys, että kiinteistölautakunta etsisi keskustasta nuorisotalon tai tekisi ratkaisun, joka tyydyttäisi sekä seurojen että nuorisokahvilan tilojen tarvetta (15.5. 61 §); moskovaalaisten vierailua koskevan ohjelman muuttaminen (15.5. 67 §); Puotilan kartanon soveltuvuus kesäkotina käytettäväksi (29.8. 77 §); erityisen toimikunnan asettaminen selvittämään nuorison vapaa-ajan vieton järjestämistä kesäisin (29.8. 78 §); Teiniyhdistyksen esittämät näkökohdat kunnallishallintoon tutustumisesta sekä mahdollisuudet auttaa Teiniyhdistystä huoneiston saamisessa (29.8. 79 §); Pohjoismaiden pääkaupunkien nuoriso-ohjaajille yhteistyössä Pohjola-Nordenin kanssa järjestettävä seminaari (31.10. 108 §) sekä lautakunnan antama selvitys nuoriso-ohjaajakoulua koskevan kirjelmän johdosta (21.11. 121 §).

Nuorisotoimiston lainavarasto. Lainattavia välineitä oli varastossa seuraavasti (vastaava lainauspäivien luku merkitty sulkuihin): telttoja 262 (13 968), kenttäkeittiöitä 20 (1 222), keittiövälineitä 47 (2 592), työkaluja 6 (221), teknillisiä välineitä 606 (4 215) muita välineitä 215 (4 968) eli välineitä yhteensä 1 156 ja lainauspäiviä yhteensä 27 186.

Kerhuhuoneet. Vuoden aikana saatiin käyttöön uusi kerhuhuoneisto Kaarelassa, joten paikkakunnan järjestöjen huoneistotarve parantui huomattavasti.

Tiiviissä käytössä olleen Etu-Töölön kerhokeskuksen menettäminen heikensi ratkaisevasti nuorisotoimiston mahdollisuuksia tarjota huonetilaa järjestöjen juhlatilaisuuksiin, kansantansseihin ym. sellaiseen. Kantakaupungin alueella huoneistotarve kohdistuu ensisijassa suurikokoisiin huoneisiin sekä kadulla liikkuvan nuorison kokoamiseen sopiviin huoneistoihin.

Nuorten musiikkiyhtyeiden ja orkestereiden harjoitusmahdollisuudet olivat melkein olemattomat. Musiikkiyhtyeiden harjoitusajat pyrittiin sijoittamaan mahdollisuuksien mukaan varsinaisen kerhoajan (klo 18—22) ulkopuolelle.

Eri järjestöt, yhdistykset ym. käyttivät vuoden aikana kerhokeskuksia seuraavasti (nuorisotoimiston omaa kurssitoimintaa varten tarvittavat ja kahvilakerhojen käyttämät huoneet eivät sisälly luetteloon):

Kerhokeskus	Pinta-ala m ²	Huoneluku	Yli 10 tuntia käyttäneiden seurojen lukumäärä	Seuroja kaikkiaan	Käyttötun- teja kaik- kiaan	Käyttötun- teja päivisin
Eläintarha	120	2	8	11	—	592
Etu-Töölö	310	1	17	21	(lopet. 31.5.)	829
Herttoniemi	420	3	16	28	765	1 158
Intiankatu	55	3	6	6	—	1 001
Kaarela	80	2	10	11	450	1 512
Karhulinna	110	3	7	12	1 534	3 165
Kirkkomäki	80	3	10	10	1 639	3 206
Kulosaari	125	4	7	7	469	2 190
Käpyrinne	207	4	16	17	2 010	3 628
Lauttasaari	195	3	7	7	—	187
Liisankatu	190	4	14	18	—	2 309
Malmi	50	1	4	4	—	198
Maunula	70	1	11	13	—	952
Merimiehenkatu	198	4	28	30	364	2 954
Mäyränlinna	73	2	2	3	—	501
Pohjois-Haaga	424	5	26	36	2 502	5 444
Pukinmäki	110	3	4	4	—	664
Roihuvuori	73	2	10	13	642	1 807
Ruskeasuo	35	1	4	4	—	342
Siilitie	123	3	13	16	2 747	3 849
Siltasaari	209	6	23	27	—	2 485
Stadion	350	6	45	93	275	2 603
Sturenkatu	125	3	15	16	—	1 643
Töölö	150	3	31	56	—	1 748

Oulunkylän retkeilykeskus oli edelleenkin nuorisojärjestöjen käytössä.

Vattuniemen kesäkodin toiminta jatkui entiseen tapaan. Käyttövuorot olivat käytännöllisesti katsoen loppuunmerkittyjä kesäkuukausina ja sen lisäksi kesäkotia käytettiin varsinaisen kesäkauden ulkopuolellakin. Järjestöjen tilaisuuksien määrä kesäkodissa oli 94 (ed. v. 92) ja kävijöiden määrä 2 461 (3 008) henkilöä.

Haka-kerhon toiminta jatkui vakiintuneita muotoja noudattaen. Sisäisten pienryhmien toiminta oli vilkasta. Ohjelmaryhmä järjesti useita juhlia ja näytelmäpiiri esitti mm. kaksi näytelmää. Urheilukerholla oli kosketusta muihin kahvilakerhoihin, kunnallisiin kerhokeskuksiin sekä järjestöihin. Omassa piirissä ratkottiin mestaruuksia pöytätenniksessä ja shakissa.

Haka-kerhosta tehtiin yksi televisio-ohjelma ja yleisradio järjesti neljä lähetystä nuorison ajankohtaisista kysymyksistä. Yksityisten henkilöiden, liikkeiden ja musiikkiyhtyeiden vierailuja oli vuoden aikana 40. Järjestövierailuja oli 21. Syksyllä pidettiin kahvilakerhojen yhteinen urheilujuhla.

Kerhon jäsenmäärä oli vuoden lopussa 1 104.

Haka-kerho oli avoinna kaikkina viikon päivinä klo 18.00—22.30, paitsi isännän vuosiloman aikana, jolloin se oli kokonaan suljettu.

Huoneistoa käytettiin kaupungin viranhaltijain ravintolana päivisin aikana 1.1.—31.5.

Hertto-kerho toimi neljänä iltana viikossa klo 19—22. Yhteistoiminnassa Mannerheimliiton 4. osaston kanssa järjestettiin keväällä hyvän käytöksen-kurssi sekä syksyllä perhekasvatuskurssi. Samoin yhteistoiminnassa Suomen Punaisen Ristin Herttoniemen osaston kanssa järjestettiin ensiapukurssi.

Kerhossa vieraili vuoden aikana useita järjestöjä ja yhtyeitä. Kerho osallistui kahvilakerhojen yhteisiin tilaisuuksiin.

24. Nuorisotyö

Kerhossa oli jäseniä vuoden lopussa 525.

Lautta-kerho toimi neljänä iltana viikossa klo 18.30—21.30. Jäseniä liittyi vuoden aikana kerhoon 164. Kävijöiden lukumäärä oli keskimäärin 40 iltaa kohti.

Iltojen ohjelma valmistettiin pääasiassa omassa piirissä. Kerholaisista muodostettu orkesteri huolehti musiikista. Yhteistoimintaa muiden kahvilakerhojen kanssa harastettiin pääasiassa urheilun merkeissä.

Pohjois-Haagan nuorisokahvilan jäsenmäärä oli vuoden lopussa 261. Kerho toimi neljänä iltana viikossa.

Kerhossa järjestettiin yhteistoiminnassa Suomen Punaisen Ristin kanssa ensiapukurssi. Yhteistoimintaa muiden kahvilakerhojen kanssa oli vilkasta, etenkin urheilumielessä. Pienten ryhmien toiminta pysyi vireänä ja uusia ryhmiä suunniteltiin.

Nuorisotyölautakunnan omat kerhokeskukset. Käpylän kerhokeskuksessa toimi 83 poikaa ja 78 tyttöä yhteensä 161 kerholaista. Kerhoja oli toiminnassa 31, niillä vuoden aikana kaikkiaan 829 tilaisuutta, joissa kävijöiden lukumäärä oli 7 906.

Kerhokeskuksen talvileiri oli Myrskylän Lassmattaksessa 25.2.—1.3., johon osallistui 24 kerholaista sekä kesäleirit Bengtsåriissa 22.6.—8.7., joiden osanottajamäärä oli 56.

Mäkelän kerhokeskuksen kerholaisten määrä oli 48 poikaa ja 98 tyttöä, yhteensä 146. Kerhoja oli 24 ja niillä vuoden aikana 800 tilaisuutta. Tilaisuuksissa kävijöiden lukumäärä oli 8 491.

Talvileiri pidettiin Myrskylän Lassmattaksessa 1.—5.3. Kesäleirejä pidettiin Bengtsåriissa kaksi aikana 8.—25.7. Osanottajien lukumäärä oli 64.

Vallilan kerhokeskuksessa oli 522 poikaa ja 203 tyttöä, yhteensä 725 kerholaista. Kerhoja oli 60 ja tilaisuuksia pidettiin yhteensä 2 873, joissa kävijöitä yhteensä 23 189.

Kesä- ja talvileirejä pidettiin yhteensä 7.

Bengtsårin leirialuetta käyttivät kesällä myös Mäkelän ja Käpylän kerhokeskukset sekä eräät seurat ja järjestöt.

Kurssitoiminta. Kertomusvuonna järjestettiin seuraavat kurssit:

23 suomenkielistä kurssia:	Aika	Osanottajia	Kurssin johtaja
Elokuvakoneenhoitajakurssi	7.—23. 2.	27	Martti Reinilä
Askartelukurssi	8.—22. 2.	23	Paula Castren
Suhdetoimintakurssi	24. 2.—10. 3.	25	Aarne Välikangas
Metallipakotus- ja emalointikurssi	14.—28. 3.	15	Veikko Kaseva
Ensiapukurssi	7.—18. 4.	25	Terttu Ilvessalo
Nuorisopsykologiankurssi	22. 3.— 5. 4.	40	Yrjö Lehti
Teknillinen leirikurssi	15.—29. 5.	15	Reino Herranen
Kaitaelokuvauskurssi	23.—30. 5.	26	Heikki Kalima
Moottoripyörä- ja liikennekurssi ...	9. 5.— 1. 6.	19	Eino Smolander
» » » ...	9. 5.— 2. 6.	17	R. Wecksten
» » » ...	6.—30. 6.	14	Eino Smolander
» » » ...	8.—30. 6.	19	R. Wecksten
» » » ...	4.—19. 7.	33	P. Helin
» » » ...	8.—29. 8.	16	Eino Smolander
» » » ...	8.—29. 8.	14	P. Helin

23 suomenkielistä kurssia:	Aika	Osanottajia	Kurssin johtaja
Moottoripyörä- ja liikennekurssi ...	5.—28. 9.	17	Eino Smolander
» » » ...	5.—28. 9.	17	P. Helin
Askartelukurssi	18. 9.— 2.10.	14	Paula Castren
Elokuvakoneenkäyttökurssi	19. 9.— 5.10.	19	Martti Reinilä
Joulumyyjäiskurssi.....	12.—26.10.	28	Veikko Kaseva
Retkeilykurssi	13.—27.10.	16	Vesa Mäkinen
Valokuvauslaboratoriokurssi.....	1.—15.11.	24	E. Laaksovirta
Nuoriso-ohjaajakurssi	7.11.—20.12.	42	Kerttu Varjo

5 ruotsinkielistä kurssia

Elokuvakoneenhoitajien kurssi	9.—23. 3.	10	Stig Wasenius
Järjestöteknillinen kurssi	6.—20. 4.	12	Nils Lindholm
Meriretkeilykurssi	25. 4.— 8. 5.	22	Erik Lindström
Valokuvauskurssi	2.—17.11.	12	Fredrik Hackman
Teknillisten välineiden käyttökurssi	4.—15.12.	10	Stig Wasenius

Kaupunkiin muuttavan nuorison neuvontatoimisto. Toimiston esittelykortteja lähetettiin 15—24-vuotiaille kaupunkiin muuttaneille 6 198 (7 445) kpl.

Uusia asiakkaita kävi toimistossa kaikkiaan 451 (435), joista miehiä oli 237 (224) ja naisia 214 (435). Kukin toimistossa käynyt asiakas on rekisteröity vain kerran. Uusintakäyntejä ei rekisteröity erikseen. Puhelin- tai kirjeneuvontaa annettiin 500 (600) tapauksessa.

Käyntinsä syyn perusteella jakaantuivat toimiston asiakkaat seuraavasti:

Käynnin syy	Miehet	Naiset
Työasiat	17	12
Työn ja asunnon saanti	15	1
Koulut ja kurssit	17	35
Kerho- ja urheilutoiminta	23	30
Asuntoasiat	5	4
Sopeutumisvaikeudet	8	11
Muut asiat	15	7
	Yhteensä	100
		100

Neuvontatoimiston miespuolisista asiakkaista oli seka- tai aputyöntekijöitä 38 %, ammattikoulutuksen saaneita 12 %, tehdastyöntekijöitä 13 %, liikeapulaisia 8 %, lähettejä 4 %, koululaisia 8 %, vähintään keskikoulun käyneitä 4 % sekä 13 % sellaisia, joiden ammattia ei tiedetty.

Naispuolisista asiakkaista oli kotiapulaisia 50 %, ravintola-apulaisia 4 %, liikeapulaisia 7 %, tehdastyöntekijöitä 5 %, lähettejä 3 %, konttoriharjoittelijoita 6 %, koululaisia 7 %, vähintään keskikoulun käyneitä 4 %, ammattikoulutuksen saaneita 4 % sekä 10 % sellaisia, joiden ammattia ei tiedetty.

Lehdistö ja radio antoivat tänäkin vuonna apuaan neuvontatoimiston työn tunnetuksi tekemiseksi.

24. Nuorisotyö

Neuvontatoimiston syrjäinen sijainti vaikeutti suuresti tehokasta opastus- ja ohjaustoimintaa.

Menot ja tulot. Nuorisotyölautakunnan menot kertomusvuonna olivat:

	mk
Palkkiot	311 800
Vakinaiset viranhaltijat	8 022 998
Tilapäiset viranhaltijat	2 353 600
Viranhaltijain sunnuntai- ja ylityö- sekä päivystyskorvaukset	230 150
Muut palkkamenot	11 499 045
Kansaneläke- ja lapsilisämaksut	1 063 470
Vuokrat	22 599 800
Maalta Helsingin kaupunkiin muuttaneen nuorison neuvontatoimisto	439 336
Kurssi- ja kilpailutoiminnan järjestäminen ja tukeminen	1 236 499
Nuorisotyön tunnetuksi tekeminen	642 410
Tarverahat	698 325
Kerhokeskukset.....	4 127 625
Lainavarasto	1 405 119
Leirialueet	388 073
Haka-kerho	419 646
Kaluston hankinta	1 713 089
Kaluston kunnossapito.....	533 334
Vapaitten nuorisojärjestöjen avustamiseen	5 500 000
Yhteensä	63 184 319

Tuloja oli seuraavasti:

Askartelutarvikkeiden korvauksia.....	83 043
Kerhohuoneiden vuokratuloja	2 866 017
Kesä- ja talvileirin osanottomaksuja	88 800
Kiinteistölautakunnan suorittama korvaus Kulosaaren ja Pukinmäen kerhokeskuksien talonmiehen tehtävistä	200 000
Nuorisokahvilan jäsenkorttimaksuja	103 200
Moottoripyöräkoulutuksen osanottomaksuja	79 000
Henkilökunnan asuntokorvauksia	320 900
Yhteensä	3 740 960